

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 36/2021-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Fecil'akom, Jesenná 8, Prešov, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 6 Co 170/2016-293 zo 17. augusta 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 65/2018 z 27. mája 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]

■■■■■ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Feciľakom, Jesenná 8, Prešov, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 170/2016-293 zo 17. augusta 2017 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 65/2018 z 27. mája 2020 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu, ktorým rozhodol o dovolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu, ako aj samotným rozsudkom krajského súdu, ktorým krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 28 C 160/2013 z 27. apríla 2016.

3. Sťažovateľ sa žalobou doručenou okresnému súdu 11. novembra 2013 domáhal určenia vlastníckeho práva k novovytvorenej parcele ■■■■■ – zastavaná plocha a nádvorie s výmerou 22 m² nachádzajúcej sa v katastrálnom území ■■■■■, vytvorenej geometrickým plánom č. 56/2013 z 8. marca 2013 overeným Správou katastra Prešov (ďalej len „novovytvorená parcela“). Sťažovateľ svoj návrh odôvodnil okrem iného tým, že Správa katastra Prešov konala v rámci konania o obnove katastrálneho operátu novým mapovaním pre katastrálne územie ■■■■■ (ďalej aj „obnova katastrálneho operátu“) svojvoľne a v rozpore so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“), pretože nerešpektovala platný stav katastrálneho operátu pred vykonaním jeho obnovy. Sťažovateľ teda namietal, že v rámci obnovy katastrálneho operátu došlo k vzniku vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti na strane žalovaného (■■■■■) a, naopak, k zániku vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti na jeho strane v rozsahu novovytvorenej parcely, čo je však v rozpore s § 67b ods. 7 katastrálneho zákona.

4. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 28 C 160/2013 z 27. apríla 2016 žalobu sťažovateľa zamietol. Proti uvedenému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Co 170/2016-293 zo 17. augusta 2017, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol dovolací súd uznesením sp. zn. 1 Cdo 65/2018 z 27. mája 2020, ktorým dovolanie sťažovateľa odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

5. Sťažovateľ sa domáha ochrany svojich základných práv a slobôd, k porušeniu ktorých došlo v dôsledku skutočnosti, že krajský súd, ako aj najvyšší súd svojím postupom a napadnutými rozhodnutiami porušili sťažovateľovo právo na spravodlivé súdne konanie. Nosnými dôvodmi ústavnej sťažnosti sú skutočnosti, že v konaní pred všeobecnými súdmi z ich strany došlo:

- k vyhodnoteniu vykonaných dôkazov spôsobom odporujúcim hmotnému právu,
- k odňatiu práva na súdnu ochranu zo strany dovolacieho súdu, ktorý prílišne formalistickým postupom odoprel sťažovateľovi možnosť dovolacieho prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu, a tým odňal možnosť sťažovateľovi konať pred súdom.

6. K námietke vyhodnotenia vykonaných dôkazov spôsobom odporujúcim hmotnému právu sťažovateľ poukázal na § 67b ods. 7 katastrálneho zákona, v zmysle ktorého obnova katastrálneho operátu nadväzuje na platný katastrálny operát. Výsledok obnovy katastrálneho operátu nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam. Sťažovateľ uviedol, že počas celého konania pred všeobecnými súdmi tvrdil, že vykonaním obnovy katastrálneho operátu došlo k zániku vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti na strane sťažovateľa a k vzniku vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti na strane žalovaného, a svoje tvrdenie preukazoval relevantnými dôkazmi. Inak povedané, ak v právnej veci sťažovateľa došlo pri obnove katastrálneho operátu [REDACTED] novým mapovaním k zmenšeniu výmery jeho pozemkov, pričom takýto úkon by mal byť priamo zo zákona neplatný, súd sa ani nemal zaoberať otázkou vydržania novovytvoreného pozemku žalovaným. Na podporu tejto argumentácie sťažovateľ poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr 14/2011 z 30. novembra 2011, v ktorom najvyšší súd

konštatoval, že z § 67b ods. 3 katastrálneho zákona nevyplýva právomoc správneho orgánu zmeniť hranice pozemkov, a tým aj ich výmery, ak existujú rozpory v tvrdení vlastníkov o ich priebehu. Na účely preukázania, že vykonaním obnovy katastrálneho operátu došlo k zániku vlastníckeho práva sťažovateľa k časti nehnuteľnosti a k vzniku vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti na strane žalovaného, sťažovateľ predložil množstvo dôkazov, ktoré však zo strany všeobecných súdov neboli zohľadnené, resp. sa s nimi súdy relevantne nevysporiadali, resp. vyhodnotili ich v rozpore s hmotným právom. Postup všeobecných súdov, ktoré pripísali výsledku obnovy katastrálneho operátu právne účinky vzniku, zmeny, resp. zániku vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, tak podľa názoru sťažovateľa predstavuje markantný zásah do jeho práva na spravodlivé súdne konanie.

7. K námietke odňatia práva na súdnu ochranu zo strany dovolacieho súdu sťažovateľ uviedol, že v prejednávannej právnej veci sa druhou spornou otázkou stalo právne posúdenie, či zo strany žalovaného mohlo dôjsť k vydržaniu predmetnej nehnuteľnosti – novovytvorenej parcely. Sťažovateľ v konaní argumentoval, že žalovaný nesplnil podmienku dobromyseľného držania nehnuteľnosti, pretože počas vydržacej doby sa sťažovateľ domáhal na súde odstránenia časti oplotenia na hranici sporných pozemkov proti spoločnosti [REDAKOVANÉ], v ktorej bol žalovaný spoločníkom a jediným konateľom. Podľa názoru sťažovateľa práve táto skutočnosť založila prerušenie vydržacej doby, keďže žalovaný si s poukazom na vtedy prebiehajúce súdne konanie musel byť objektívne vedomý skutočností, ktoré nasvedčovali tomu, že mu jeho domnelé vlastnícke právo nepatrí, teda, že hranica medzi parcelou KN-C [REDAKOVANÉ] a parcelou KN-C [REDAKOVANÉ] je sporná, a teda neoprávnene užíva časť parcely KN-C [REDAKOVANÉ] patriacej sťažovateľovi.

8. Všeobecné súdy však už uvedenú argumentáciu sťažovateľa neprijali, konštatovali, že účastníkmi súdneho konania iniciovaného sťažovateľom v roku 2005 boli iné osoby (sťažovateľ a spoločnosť [REDAKOVANÉ]) ako účastníci konania v prejednávannej právnej veci (sťažovateľ a žalovaný – p. [REDAKOVANÉ]), z čoho vyvodili záver, že dobromyseľnosť p. [REDAKOVANÉ] nebola narušená, a teda vydržacia lehota plynula ďalej. Takéto posúdenie dobromyseľnosti pri vydržaní však podľa názoru sťažovateľa z právneho hľadiska neobstojí. Sťažovateľ si je vedomý skutočností, že spoločnosť [REDAKOVANÉ],

a žalovaný – p. ■■■■■ ako fyzická osoba sú z právneho hľadiska dva rozličné subjekty, avšak pokiaľ sa p. ■■■■■ ako konateľ spoločnosti ■■■■■, dozvie o skutočnostiach, ktoré boli objektívne spôsobilé vyvolať pochybnosti o tom, že mu nehnuteľnosť patrí, znamená to, že aj p. ■■■■■ ako fyzická osoba sa dozvedel o tých istých skutočnostiach, a preto je dôvodné tvrdiť, že jeho dobromyseľnosť bola objektívne spochybnená, teda nastalo pretrhnutie vydržacej lehoty.

9. Uvedenej námietke sťažovateľa nedal zadosť ani dovolací súd. Sťažovateľ jednoznačne nesúhlasí s názorom vysloveným v uznesení najvyššieho súdu, že právna otázka, ktorú vo svojom dovolaní položil v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, a to, „*Či dochádza k zániku dobrej viery vo chvíli, keď sa držiteľ veci od kohokoľvek a akýmkoľvek spôsobom dozvie o skutočnostiach, ktoré u neho objektívne musia vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec podľa práva patrí. Či je pritom rozhodujúce, aby vlastník, prípadne iná osoba informujúca držiteľa o skutočnom vlastníctve svoje tvrdenie doložila. Či postačí, že jeho ingerencia je spôsobilá vyvolať u držiteľa pochybnosti o oprávnenosti držby.*“, je vysoko individuálna, resp. taká, na základe ktorej sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Sťažovateľ argumentoval, že v jeho právnej veci mala položená otázka nepochybný význam.

10. S poukazom na už uvedené tak sťažovateľovi nie je zrejmé, z akých dôvodov sa najvyšší súd odmietol zaoberať sťažovateľom položenou právnou otázkou a prečo navyše uviedol svoje rozhodnutia predstavujúce jeho ustálenú súdnu prax bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom zaoberal možnosťou samotnej aplikácie svojej rozhodovacej praxe a jej dopadom na prejednávanú právnu vec. Predmetný postup dovolacieho súdu tak podľa názoru sťažovateľa flagrantne zasiahol do jeho práva na spravodlivé súdne konanie, pretože mu odňal právo na súdnu ochranu a možnosť konať pred súdom.

11. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom, v ktorom vysloví:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 65/2018 zo dňa 27.05.2020 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 170/2016-293 zo dňa 07.08.2017 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 65/2018 zo dňa 27.05.2020 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 170/2016-293 zo dňa 07.08.2017 sa zrušujú a vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, vrátane DPH, na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Predpisom o konaní pred ústavným súdom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

15. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

16. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q) r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

18. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

19. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k týmto označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu

20. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

21. Ústavný súd (posúdiac nesprávnosť označenia dňa vyhlásenia rozsudku krajského súdu v petite ústavnej sťažnosti ako chybu v písaní) konštatuje, že proti rozsudku krajského súdu, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, stotožňujúc sa s jeho odôvodnením, bolo prípustné dovolanie, ktoré sťažovateľ aj využil. Z toho vyplýva, že námietky sťažovateľa preskúmal najvyšší súd ako súd dovolací, pričom sťažovateľ netvrdí, že by rozhodnutiu krajského súdu v určitej časti jeho námietok nemohol vzdorovať dovolaním. Z uvedeného dôvodu sa v sťažovateľovej veci uplatnil princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorý v pyramidálnej štruktúre ochrany základných práv neumožňuje predsunúť prieskum ústavného súdu pred dovolací prieskum najvyššieho súdu ani taký prieskum duplikovať, a preto ústavný súd

ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu v súlade s § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci a pristúpil k vecnému preskúmaniu námietok sťažovateľa proti uzneseniu najvyššieho súdu.

III.2 K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu

22. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

23. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

24. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovneniu ústavnej sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovneniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

25. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

26. V kontexte požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd zdôrazňuje, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 9. 12. 1994, § 29; Hiro Balani proti Španielsku, rozhodnutie z 9. 12. 1994; Georgiadis proti Grécku, rozhodnutie z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku, rozhodnutie z 19. 2. 1998).

27. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorý odmietol dovolanie sťažovateľa proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva k pozemku ako neprípustné, je arbitrárne a svojvoľné, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa sťažovateľa najvyšší súd sa predovšetkým odmietol zaoberať sťažovateľom položenou právnou otázkou, čím mu odňal možnosť konať pred súdom, a to v súvislosti namietanej v dovolaní, že okresný súd a krajský súd sa nevysporiadali s dôkazmi predloženými sťažovateľom, ktoré preukazovali, že došlo k zániku vlastníckeho práva sťažovateľa k časti nehnuteľnosti a k vzniku vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti u žalovaného v dôsledku nerešpektovania platného stavu katastrálneho operátu pred vykonaním obnovy katastrálneho operátu novým mapovaním. Súčasne sťažovateľ argumentoval, že neboli splnené podmienky vydržania na strane žalovaného, a to dobromyseľnosť a oprávnenosť držby po dobu desiatich rokov.

28. V relevantnej časti uznesenia najvyššieho súdu tento konštatoval, že mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorej podmienky je vzhľadom na potenciálne narušenie princípu právnej istoty potrebné vykladať reštriktívne. Po citácii všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vymedzeným v § 420 a § 421 CSP najvyšší súd poukázal na dôvody, ktorými možno odôvodniť dovolanie prípustné podľa § 421 CSP, zdôrazňujúc, že dovolanie z uvedených dôvodov možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Najvyšší súd ďalej uviedol, že právnym posúdením je činnosť súdu spočívajúca v podradení skutkového stavu príslušnej právnej norme. Nesprávne právne posúdenie je, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti.

28.1 V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá

v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

28.2 Sťažovateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľ nedefinoval právnu otázku, pri ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a preto nebolo možné vykonať meritórny dovolací prieskum. Sťažovateľ v dovolaní v skutočnosti namietal, že súdy nižšej inštancie nesprávne a v jeho neprospech vyhodnotili vykonané dôkazy, na základe čoho jeho žalobu zamietli. V tejto súvislosti najvyšší súd uviedol, že dovolanie nie je určené na prehodnotenie vykonaného dokazovania, dovolací súd je viazaný skutkovým stavom zisteným odvolacím súdom, a preto spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov či samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie jeho správnosti, či kritika jeho postupu pri právnom posudzovaní veci nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Najvyšší súd uzavrel, že dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov súdov nižšej inštancie na základe tvrdeného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov.

28.3 V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP sťažovateľ naformuloval právnu otázku, od ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená, takto: „*Či dochádza k zániku dobrej viery vo chvíli, keď sa držiteľ veci od kohokoľvek a akýmkoľvek spôsobom dozvie o skutočnostiach, ktoré u neho objektívne musia vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec podľa práva patrí. Či je pritom rozhodujúce, aby vlastník, prípadne iná osoba informujúca držiteľa o skutočnom vlastníctve svoje tvrdenie doložila. Či postačí, že jeho ingerencia je spôsobilá vyvolať u držiteľa pochybnosti o oprávnenosti držby.*“ K danej otázke najvyšší súd konštatoval, že ide o vysoko individuálnu otázku, teda o definovanie skutočností, ktoré objektívne vyvolávajú pochybnosti u držiteľa, že mu vec alebo právo patria, a tak nemožno vytvoriť ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Definovanie okamihu zániku dobromyseľnosti je vždy výsledkom posúdenia jedinečných okolností každej právnej veci, teda zovšeobecnenie neprichádza do úvahy. V závere najvyšší súd uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) aj b) CSP súčasne sa navzájom obsahovo vylučuje.

29. Ústavný súd aj s poukazom na svoju stabilizovanú judikatúru zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu, za podmienky, že posúdi otázku prípustnosti ústavne udržateľne. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

30. Ďalej je potrebné zvýrazniť, že inštitút dovolania koncipovaný v Civilnom sporovom poriadku nie je súdnym prieskumom všetkých rozhodnutí súdov najvyšším súdom ako treťou inštanciou. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Pri zvažovaní dôsledkov zistených procesných nesprávností treba mať vždy na zreteli, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý smeruje proti už právoplatnému rozhodnutiu vykazujúcemu atribúty záväznosti a nezmeniteľnosti (BAJÁNKOVÁ, J., GEŠKOVÁ, K. In: ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. *Civilný sporový poriadok*. 1. vydanie. Praha : Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 1345.).

31. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa konkrétnym spôsobom vysporiadal s dovolacími dôvodmi uplatnenými sťažovateľom. Argumentácia sťažovateľa založená na nesúhlase sťažovateľa s vykonaným dokazovaním a jeho vyhodnotením okresným súdom a krajským súdom, ktoré boli dôvodom zamietnutia jeho žaloby o určenie vlastníckeho práva k dotknutému pozemku, je predovšetkým dovolávaním sa revízie skutkových zistení v danej právnej veci, nie nesprávnym právnym posúdením, ktoré ako dovolací dôvod uplatnil sťažovateľ.

31.1 K okolnosti uvedenej v bode 28.2 tohto odôvodnenia ústavný súd poukazuje na kontext záverov uznesenia najvyššieho súdu s bodmi 13 až 19 odôvodnenia rozsudku krajského súdu (v zhode so súdom prvej inštancie krajský súd konštatuje nepreukázanie žalobcom tvrdenia, že výmera jeho pôvodnej parcely bola znížená obnovením katastrálneho

operátu, čo odvodzuje aj zo záverov krajského súdu v rozhodnutí sp. zn. 3 S 11/2011). Ide teda naozaj o skutkovú okolnosť, ktorá je pre dotknuté rozhodnutie podstatná.

31.2 Pokiaľ ide o okolnosť uvedenú v bode 28.3 tohto odôvodnenia, úvaha najvyššieho súdu nie je rovnako neakceptovateľná, pričom neodmieta sťažovateľom prezentovaný záver, že keď sa držiteľ veci od kohokoľvek a akýmkoľvek spôsobom dozvie o skutočnostiach, ktoré u neho objektívne musia vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec podľa práva patrí, dochádza k zániku dobromyseľnosti. Uzatvára však, že či taký moment nastal, je jedinečné pre každý prípad a túto otázku nemožno právne zovšeobecniť (keďže ide opäť o otázku hodnotenia dôkazov, dodáva ústavný súd).

31.3 Ako právne správny je potrebné hodnotiť aj záver najvyššieho súdu, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) aj b) CSP súčasne sa navzájom obsahovo vylučuje.

32. Z uvedených dôvodov je uznesenie najvyššieho súdu odôvodnené spôsobom súladným s garanciami obsiahnutými v čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru týkajúcimi sa nielen riadneho odôvodnenia súdnych rozhodnutí, ale aj práva na prístup k súdu, resp. práva na prístup k dovolaciemu súdnemu prieskumu, ktorý je svojou povahou výnimočným právnym inštitútom vstupujúcim do právoplatne rozhodnutých vecí iba v odôvodnených zákonom stanovených prípadoch. Nie je teda prítomný prvok arbitrárnosti tvrdený sťažovateľom, naopak, odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu je ústavne udržateľné.

33. O zjavne neopodstatnenej ústavnej sťažnosti pritom možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (m. m. IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

34. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľom označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ústavnú sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

35. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. januára 2021

Libor Duľa
predseda senátu